

Endomines Oy
Hatuntie 385
82967 HATTU

VALTAUSOIKEUTTA KOSKEVA PÄÄTÖS

Nimi Haurespää 1

Hakija Endomines Oy
Kuusankoski

Yhteystiedot:
Hatuntie 385
82967 HATTU

Lisätietoja antaa:
Anne Simanainen, puh. +358 50 590 0197

Hakemuksen peruste

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaista malminetsintää valtausalueella voidaan suorittaa valtausoikeuden nojalla.

Valtausoikeutta on haettu viideksi (5) vuodeksi.

Vireilletulo

Asia on tullut vireille 26.1.2010 työ- ja elinkeinoministeriöön jätetyllä hakemuksella. Kaivoslaki (503/1965) on kumottu 1.7.2011 voimaan tulleella kaivoslailla (621/2011), jonka mukaan kumotun kaivoslain nojalla työ- ja elinkeinoministeriössä vireillä olleet asiat siirtyivät kaivosviranomaisena toimivaan Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon (Tukes). Ennen 1.7.2011 vireille tulleet hakemukset ratkaistaan kaivoslain (503/1965) mukaisesti ottaen huomioon uuden kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännökset.

Samalla hakemuksella on haettu valtausoikeutta alueille Haurespää 1-2, Porkonen 1 ja Jänesvaara 1. Kaivosviranomaisen on jakanut alkuperäisen hakemuksen seuraavasti: Haurespää 1 KaivNro 8904, Haurespää 2 KaivNro 9429, Porkonen 1 KaivNro 9430, ja Jänesvaara 1 KaivNro 9431.

Hakemuksesta on pyydetty lisäselvityksiä 12.4.2010.

Hakemusta on täydennetty seuraavasti:
- 14.5.2010 Natura 2000 -selvitys, tutkimussuunnitelma
- 23.6.2010 esteettömyystodistus
- 4.12.2012 kartat

Valtausalueet

Tämä päätös koskee seuraavia alueita:
Kittilä (261)

KaivNro 8904/1; valtausalueen nimi: Haurespää 1

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
261-893-13-1	Kittilän valtionmaa IV	Valtion metsämaat	99,60
		Yhteensä ha	99,60

Valtauskohdaiset kiinteistöjen rajat ilmenevät päätöksen liitteenä olevasta kartta-aineistosta.

Alueesta tarkemmin

Haettu valtausalue sijaitsee Kuivasalmen paliskunnan erityisellä poronhoitoalueella ja osittain Natura-alueella (F11300605).

Hakijalla on ollut aiemmin valtausoikeus nyt haettuun alueeseen. Valtausoikeus on päättynyt 31.12.2009. Mikäli edellisen valtausoikeuden päättymisestä ei ole kulunut viittä vuotta, on kaivoslain (503/1965) mukaan kysymyksessä valtauksen este. Kaivosviranomaisen voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Esteettömyystodistus

Hakemusasiakirjoissa on toimitettu todistus, jossa todetaan, että haetulla alueella ei ole kaivoslain (503/1965) 6 §:n mukaisia valtauksen esteitä.

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Hakija otaksuu valtausalueella olevan seuraavia kaivoskivennäisiä: kulta, kupari.

Otaksuman perustelut on esitetty liitteessä 1.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Hakijan arvio tutkimusten määrästä ja laadusta on esitetty liitteessä 1.

Hakemuksesta tiedottaminen ja lausuntopyynnöt

Hakemuksesta on 14.12.2012 lähetetty ilmoitus maanomistajille asianosaisten kuulemista varten sekä lausuntopyynnöt alueen kunnalle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) ja tarvittaessa muussa lainsäädännössä mainituille tahoille.

Lisäksi hakemus on ollut nähtävillä 18.1.2013 saakka alueen kunnanvirastossa sekä Tukesin kirjaamossa. Lausunnot ja mielipiteet tuli toimittaa viimeistään 18.1.2013.

Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine on esitetty liitteessä 2.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ratkaisu

Hakija on kaivoslain (503/1965) 1.1 §:ssä tarkoitetulla tavalla valtauskelpoinen.

Tukes hyväksyy valtaushakemuksen seuraavin, liitteessä 3 esitetyin määräyksin sekä antaa hakijalle valtaajana tähän päätökseen sisältyvät seuraavat valtauskirjat:

1. Kaivosrekisterinumero 8904/1 Haurespää 1

Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille

Tukesin antamat määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille on esitetty liitteessä 3.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Tukesin vastaus hakemuksesta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin on esitetty liitteessä 3.

Malminetsinnän aloittaminen

Tutkimus valtausalueilla on hallintolainkäyttölain (586/1996) 31 §:n nojalla sallittu vasta, kun tämä päätös on saanut lainvoiman sekä ensimmäisen vuoden valtauskorvaus on maksettu maanomistajille.

Päätösmaksu

Päätöksestä perittävä maksu on 60 € ja tähän päätökseen sisältyvästä kustakin valtauskirjasta perittävä maksu on 400 €.

Maksu peritään hakemuksen jättöhetkellä voimassa olleen työ- ja elinkeinoministeriön maksullisista suoritteista annetun asetuksen mukaisesti. Lasku toimitetaan erikseen.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Valtauspäätös liitteineen toimitetaan postitse hakijalle. Jäljennös päätöksestä toimitetaan niille, jotka ovat tätä erikseen pyytäneet, sekä niille kunnille, ELY-keskuksille ja muille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto. Jäljennös päätöksestä toimitetaan myös Kuivasalmen paliskunnalle.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Päätöksen julkaiseminen sanomalehdessä on katsottu tarpeettomaksi, koska asianosaisten määrä on rajallinen ja yhteystiedot ovat ajantasaiset.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan alueen kunnan ilmoitustaululla. Päätöksestä tehdään merkintä kiinteistötietojärjestelmään.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla Rovaniemen hallinto-oikeuteen.

Valitusajka on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 029 50 52127.

Maria Kivi
ylitarkastaja

Pirjo Savolainen
lupakäsittelijä

LIITTEET

Liite 1: Otaksuman perustelut sekä tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Liite 2: Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Liite 3: Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille, vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Liite 4: Valitusosoitus

Liite 5: Lista asianosaisista

Liite 6: Kartta valtausalueista

Liite 7: Päätökseen sisältyvät valtauskirjat valtausalueittain toimitetaan ainoastaan hakijalle sekä osana julkista kuulutusta

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Alue kuuluu ns. Kittilän vihreäkivialueeseen, joka on merkittävä potentiaali uusille malmin esiintymille. Tästä johtuen alue on ollut aktiivisen malminetsinnän kohteena viimeisen parinkymmenen vuoden ajan. Etsintätyö on alkanut myös tuottaa tulosta ja alueelle on avattu vuonna 2008 Euroopan suurin kultakaivos.

Endominen Oy:llä on ollut Porkosen alueella neljä valtausaluetta, joille yhtiö sai kolmen vuoden jatkoajan. Näiden valtausten voimassaoloaika päättyi 31.12.2009. Näillä Kittilän valtausalueilla yhtiön mielenkiinnon kohteena on lähinnä kulta- ja jalometallit, mutta alue on lupaa myös nikkeli- ja kupariesiintymille. Porkosen alueella on ns. raitaisia rautamuodostumia (BIF), jotka ovat viime vuosina kiinnostaneet erityisesti kullan ja kuparin etsijöitä (ns. rautaoksiidi-kulta-kupariesiintymät).

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Endominen Oy:n valtausalueille kohdistuvat toimenpiteet perustutkintavaiheessa käsittävät jalkaisin maastossa tehtävää geologista kartoitusta ja kannettavilla laitteilla tehtävää geofysiikan mittausta. Perustutkintavaiheessa tehdään myös joitakin tutkimusreikiä kevyellä telalustaisella kairauskoneella geofysikaalisten häiriöitten selvittämiseksi.

Kairauksen yhteydessä merkittävin ympäristövaikutus syntyy koneen ajamisesta kairauspaikalle. Nykyisin nämä talutettavat kairauskoneet ovat erittäin maastokelpoisia, eivätkä ne jätä juurikaan jälkiä. Kumitela-alustalla kulkevan kairakoneen raideleveys on n. 2,2 metriä. Telojen leveydestä johtuen telapaine/cm² on varsin alhainen. Kairauksen synnyttämät ajourat ja puustovauriot häviävät nopeasti.

Itse kairaus tapahtuu teräspuutkiselällä wire line 66 -kalustolla, jolla kairataan 50,5 mm paksua kalliosydäntä. Kairaus vaatii timanttiterälle jäähdytysvettä. Tämä vesi pumpataan letkulinjaa pitkin jostain kairakoneen läheisyydestä olevasta purosta tai lammesta. Mittakaavaltaan kairauksen vedentarve on noin 20–40 l/min. Koska kairaukset ovat suhteellisen lyhytkestoisia (yksi kairaus n. 2–3 vrk), myös veden oton vaikutukset ovat lyhyitä. Näin sade-, pinta- ja pohjavesien virtaukset täydentävät vesimäärän suhteellisen nopeasti ennalleen. Siten vedenotolla ei ole suurta merkitystä tutkimusalueen luonnonvesitaloudelle.

Jotta kallioon päästään, täytyy ensin suorittaa maakairaus hieman paksummalla kalustolla kalliokairauksessa tarvittavan suojaputken asentamiseksi. Tämä suojaputki jää kairauksen jälkeen paikoilleen ja mahdollistaa reiän jatkamisen myöhemmin, reikägeofysikaaliset tutkimukset, reikävideokuvauksen jne. Suojaputken halkaisija on 77 mm ja sen päässä on kirkas, alumiininen ruuvilla kiinnitettävä suojatulppa. Kairauspaikalle jää jäljelle ainoastaan teräksinen suojaputki, joka nousee viistosti maan pinnan yläpuolelle noin 30 cm. Putken päässä on aikaisemmin mainittu kirkas suojatulppa. Kirkkaat tulpat erottuvat helposti aluskasvillisuuden seasta. Talvisaikaan maaputket ovat peitossa syvällä lumen alla. Joka tapauksessa mahdollisista maaputkista johtuvista vahingoista Endominen Oy ottaa korvausvastuun Metsähallitukselle ja kolmannelle osapuolelle niiden sitä vaatiessa.

Yhtiö ei tule tekemään perustutkimusvaiheessa valtausanomuksien Natura- tai muihin luonto-ohjelmiin kuuluvilla alueilla mitään koneellista tutkimustoimintaa.

Geofysikaaliset maastomittaukset tapahtuvat repussa kannettavien lähetin-vastaanotintallennin laitteiden avulla. Mittaus tapahtuu jalkaisin kulkien. Mittausryhmä koostuu 2–3

hengestä ja ainoat maastomittauksista jäljelle jäävät merkit ovat mittauslinjojen itsestään hajoavat linjamerkinauhhat puiden oksilla.

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot

Kittilän kunta

Haetulla valtausalueella ei ole asemakaavoja eikä oikeusvaikutteista yleiskaavaa.

Alueella ei ole kaivoslain (503/1965) 6 §:n mukaisia esteitä.

Kittilän kunnalla ei ole huomautettavaa valtaushakemuksesta.

Valtauksesta ei saa olla haittaa Kuivasalmen paliskunnan poronhoidolle.

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)

Valtausalueella ei ole luonnonsuojelualueita, valtakunnallisesti merkittäviä maisema-alueita, maisemanhoitoalueita eikä yksityisiä suojelualueita eli YSA -alueita. Natura-alue Loukisen latvasuot (FI1300605) sijoittuu alueen kaakkoiskulmaan (noin 20 % valtausalueesta). Valtausalue sijoittuu vanhojen metsien suojeluohjelma-alueelle Pitsloma-Haurespää (VMO 147) samalla rajauksella kuin em. Natura-alue.

Loukisen latvasuot Natura-alue on suojeltu sekä luontodirektiivin mukaisena alueena (SCI), luontotyyppialueena ja lintudirektiivin mukaisena erityisenä suojelualueena, lintualueena (SPA). Alueella on 11 luontodirektiivin luontotyyppiä, joista priorisoituja luontotyyppisiä ovat borealiset luonnonmetsät (36 %), aapasuot (34 %), puustoiset suot (14 %), Alnus glutinosa ja Fraxinus excelsior -tulvametsät (4 %) ja keidassuot (2 %). Luontodirektiivin liitteen II lajeja on yhteensä kuusi (saukko, laaksoarho, lapinleinikki, kiiltosirppisammal, isonuijasammal ja lettorikko). Lintudirektiivin liitteen I lintulajeja on yhteensä 19.

Koska yhtiö on todennut, että perustutkimusvaiheessa ei tehdä koneellista malminetsintätoimintaa Loukisen latvasuot Natura-alueella, tulisi lupaehdoissa ottaa huomioon, että koneellinen malminetsintätoiminta ei ole sallittua ko. alueella. Mikäli myöhemmin perustutkimusvaiheen jälkeen ko. valtausalueella olevalla Natura-alueella talviaikana tehdään pieni- tai muotoista koneellista malminetsintätoimintaa (korkeintaan viisi kairausta), tulisi yhtiön esittää tarkka tutkimussuunnitelma, joka sisältää luontovaikutusten arvioinnin Lapin ELY-keskukselle ja Metsähallituksen Lapin luontopalveluille.

Alueella ei ole luonnonsuojelulain 29 §:n tarkoittamia luontotyyppien suojelualueita.

Alueella ei ole tiedossa olevia uhanalaisten putkilokasvien, sammalten, jäkälien, kääväkkäiden eikä eläinten havaintopaikkoja Hertta-rekisterin Eliöt-tietokannan mukaan (SYKE).

Valtausalueella ei ole suurten petolintujen pesäreviirejä Petolintujen pesät 2012 -rekisterin (Metsähallitus) ja Pesä sääkset 2009 -rekisterin mukaan (Luonnontieteellinen keskusmuseo).

Valtausalueella ei ole vedenhankinnan kannalta tärkeitä pohjavesialueita, mutta valtausalueen eteläosassa (noin 25 % valtausalueesta) on Haurespään muu pohjavesialue (12261181). Kairaustoiminnassa tulee varautua mahdollisten öljyvuotojen imeyttämiseen välittömästi asianmukaiseen imeytysmateriaaliin.

Valtausalueella ei ole ulkoilureittejä eikä moottorikelkkailureittejä. Levi – Jeesiöjärvi – Kumputunturi - Sodankylä moottorikelkkailureitti kulkee alueen länsipuolelta ja Haurespää 2 - valtausalueen itäpuolelta. Moottorikelkkailureittiä pitkin saa kulkea vain moottorikelkoilla ja

kairauskaluston mahdollinen reitin ylityskohta tulee korjata eli tasoittaa välittömästi ylityksen jälkeen, ettei reitillä ajon turvallisuus vaarannu.

Kairausjälkien siistimisen ja tutkimuskaivantojen täyttämisen tulisi tapahtua viimeistään kahden vuoden kuluttua tutkimusnäytteiden ottamisen jälkeen. Suositeltavaa olisi kaivantojen maisemointi välittömästi näytteen oton jälkeen.

Tutkimuksissa tarpeellisen maastoajoneuvoilla liikkumisen tulisi tapahtua olemassa olevilla metsäteillä, ajourilla ja välttää herkästi kuluvia luontotyyppisiä kuten soita, lähteikköjä ja kivia kankaita. Vanhan kaivoslain mukaisen tutkimuslupa ei sisälly maastoliikennelupaa, joten moottoriajoneuvoilla maastossa liikkumiseen tulee hakea erikseen maanomistajan lupa.

Perustutkimusvaiheen jälkeen mahdollisesti Natura-alueella tapahtuva moottorikäyttöisillä ajoneuvoilla kulkeminen ja kairaamisen tulee tapahtua routaantuneen ja lumipeitteisen maan aikana. Kairaamisen soijajätteet tulee kerätä kasoihin ja kuljettaa asianmukaiseen paikkaan. Puuston kaatamista tulee välttää ja maassa oleva lahoppuusto tulee kiertää maastoajoneuvolla.

Hakemuksen johdosta annetut mielipiteet

Metsähallitus

Metsähallitus pitää tärkeänä, että valtausalueiden tutkimustoiminnassa otetaan huomioon alueiden maisema-, luonto- ja kulttuuriarvot mahdollisimman hyvin. Tietoja Metsähallituksen mailla olevista arvokkaista, huomioon otettavista kohteista löytyy esim. Suomen ympäristökeskuksen uhanalaisrekisteristä ja Museoviraston muinaismuistorekisteristä. Koska näistä virallisista rekistereistä ei löydy kaikkia Metsähallituksen mallia sijaitsevia luonto- ja kulttuurikohtetietoja, Metsähallitus edellyttää, että kaivosyhtiön tulee olla yhteydessä myös suoraan Metsähallitukseen. Samassa yhteydessä voidaan yhteisesti käydä läpi kaivosyhtiön laatima tutkimussuunnitelma ja näin yksityiskohtaisesti varmistaa, että metsälain 10 §:n, luonnonsuojelulain ja muinaismuistolain määrittelemät arvokkaat luonto- ja kulttuurikohteet säilyvät mahdollisimman hyvin. Vähimmäisedellytys on, että toimijalla on tieto olemassa olevista kohteista ja lisäksi kyky tunnistaa mahdolliset uudet kohteet maastossa.

Hakemusalueen eteläosa sijaitsee pohjavesialueella.

Valtaushakemusalue sijaitsee osittain Loukisten latvasuot -nimisellä Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla alueella. Loukisten latvasoiden (F11300605) 9 414 hehtaarin laajuinen Natura 2000 -alue on hyväksytty luontodirektiivin mukaiseksi yhteisön tärkeänä pitämäksi alueeksi (SCI-alue). Alue on myös ilmoitettu komissiolle erityisenä suojelualueena (SPA-alue). Alueen suojelun perusteena ovat siellä esiintyvät yhteensä 11 luontodirektiivin liitteen I mukaista luontotyyppiä ja yhteensä 6 liitteen II lajia sekä yhteensä 19 lintudirektiivin liitteessä I mainittua lintulajia.

Valtaushakemuksessa ei ole asianmukaisesti arvioitu valtausoikeuden nojalla tehtävien tutkimusten vaikutuksia Natura-alueen suojelun perusteena oleville luonnonarvoille. Hakemuksen kohdassa "Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu" on esitetty että "yhtiö ei tule tekemään perustutkimusvaiheessa valtausanomuksien Natura- tai muihin luonto-ohjelmiin kuuluvilla alueilla mitään koneellista tutkimustoimintaa". Metsähallituksen näkemyksen mukaan valtausoikeutta koskevassa päätöksessä tulee lupamääräyksen rajata Natura-alueella tehtävät

tutkimustoimet vain maastossa jalkaisin tehtävään geologiseen kartoitukseen ja kannettavilla laitteilla tehtävään geofysiikan mittaukseen. Mikäli valtausoikeuden haltijalle on välttämätöntä toteuttaa Natura-verkoston kuuluvalla alueella esim. kairauksia, tulee Natura-vaikutukset arvioida asianmukaisesti ja sen jälkeen hakea kaivosviranomaiselta muutosta valtausoikeutta koskevaan päätökseen.

Metsähallitus luonnonsuojelualueesta vastaavana edellyttää, että valtausalueella tehdyistä töistä raportoidaan sille vuosittain.

Poronhoitolain (848/1990) 2 §:n mukaan erityisellä poronhoitoalueella ei saa valtion maata käyttää sillä tavoin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa poronhoidolle. Metsähallitus edellyttää, että valtaajan tulee olla ennen tutkimustöiden aloittamista olla yhteydessä Kuisvasalmen paliskuntaan ja yhteistyössä paliskunnan kanssa pyrkiä tutkimustöiden suunnittelulla ja ajoittamisella vähentämään poronhoidolle aiheutuvaa haittaa.

Mikäli tutkimustöiden yhteydessä on tarvetta poistaa puita tai käyttää Metsähallituksen tieverkostoa, tulee toimijan olla ennakkoon yhteydessä Metsähallitukseen ja sopia toimenpiteistä, joilla tiestö-, puusto- ja taimikkovahingot pyritään ehkäisemään tai mikäli vahinkoja on odotettavissa, niin sopia etukäteen korvauseriaatteista.

Mikäli valtausalueella suoritetaan sellaisia syväkairauksia, joista kairauksien jälkeen jää maastoon pysyvästi maanpäällisiä metallisia tai muovisia maaputkia, Metsähallitus edellyttää, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpataan. Vähän lumen aikana putket ovat vaarallisia mm. moottorikeikkailijoille. Edellä mainitulla toimenpiteellä parannetaan maaston muiden käyttäjien turvallisuutta ja estetään materiaali- vahinkoja. Metsähallitus katsoo, että valtaaja on kaikilta osin vastuussa näistä vahingoista Metsähallitukselle ja kolmannelle osapuolelle.

Metsähallitus korostaa, että tässä lausunnossa esitetyt ympäristönäkökohdat ovat sellaisia, jotka Metsähallitus ottaa itsekin huomioon omassa toiminnassaan. Metsähallitus on sitoutunut näihin periaatteisiin lakisääteisen veloitteen lisäksi mm. omassa sertifioidussa ympäristö- ja laatuajrjestelmissään. Näin ollen Metsähallitus ei edellytä valtausoikeuden hakijalta enempää kuin mitä Metsähallitus vaatii omalta toiminnaltaan.

Hakijan vastine

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Hakijan mukaan lupaehdoissa tulisi olla maininta, että perustutkimusvaiheen jälkeen valtausalueella olevalla Natura-alueella on talviaikana mahdollista harjoittaa pienimuotoista koneellista malminetsintätoimintaa (korkeintaan viisi kairausta). Natura-alueella tapahtuvasta pienimuotoisesta koneellisesta malminetsinnästä hakija toimittaa Lapin ELY-keskukselle ja Metsähallituksen Lapin luontopalveluille tarkan tutkimussuunnitelman, jossa arvioidaan toiminnan aiheuttamat luontovaikutukset.

Hakijan mukaan malminetsinnässä tullaan noudattamaan pohjaveden suojelua koskevia kansallisia säädöksiä VL 4:11 § (vedenottamon vesioikeudelliset suoja-alueet) ja YSL 8 § (pohjaveden pilaamiskielto). Kairausurakoitsijoiksi valitaan ainoastaan kokeneita urakoitsijoita, jotka on todettu päteviksi aikaisemmissa kairausurakoissa ja osaavat työskennellä ympäristöva-

hinkoja ennaltaehkäisten. Kairauskoneissa edellytetään käytettävän biohajoavia hydraulioöljyjä. Mahdollisiin letkurikkoihin varaudutaan ottamalla työmaalle mukaan imeytysturvetta.

Hakijan mukaan kairakoneen mahdolliset moottorikelkkailureittien ylitykset tullaan tasoitamaan välittömästi ylityksen jälkeen. Työmaalla kiinnitetään huomiota kairauspaikkojen ja tutkimuskaivantojen siistimiseen ja maisemointiin työn jälkeen. Kaikki kalusto ja roskat vietään pois työskentelyalueelta ja alue palautetaan mahdollisimman lähelle alkuperäistä luonnontilaa. Mahdolliset tutkimuskaivannot täytetään viimeistään kahden vuoden kuluttua tutkimusnäytteiden ottamisen jälkeen.

Maastossa liikkuminen ajoneuvoilla suunnitellaan siten, että se kuormittaisi mahdollisimman vähän luontoa. Liikkumiseen käytetään pääsääntöisesti olemassa olevia metsäteitä ja ajouria, jos se on mahdollista. Maanomistajilta hankitaan lupa maastossa moottoriajoneuvoilla liikkumiseen.

Hakijan mukaan mahdollinen Natura-alueella tapahtuva kulkeminen ja kairaus toteutetaan routaantuneen tai lumipeitteisen maan aikaan. Alueella liikuttaessa reitit suunnitellaan siten, että puita joudutaan kaatamaan mahdollisimman vähän ja maassa olevat lahoppuut kierretään. Kairauksen soijajätteet kerätään talteen ja kuljetetaan asianmukaiseen paikkaan.

Metsähallitus

Hakija on yhteydessä Metsähallitukseen suunnitellessaan alueelle mahdollisesti maisema-, luonto- tai kulttuuriarvoja heikentäviä malminetsintätöitä (esim. kairauksia).

Hakijan mukaan malminetsinnässä tullaan noudattamaan pohjaveden suojelua koskevia kansallisia säädöksiä VL 4:11 § (vedenottamon vesioikeudelliset suoja-alueet) ja YSL 8 § (pohjaveden pilaamiskielto). Kairausurakoitsijoiksi valitaan ainoastaan kokeneita urakoitsijoita, jotka on todettu päteviksi aikaisemmissa kairausurakoissa ja osaavat työskennellä ympäristövahtia ennaltaehkäisten. Kairauskoneissa edellytetään käytettävän biohajoavia hydraulioöljyjä. Mahdollisiin letkurikkoihin varaudutaan ottamalla työmaalle mukaan imeytysturvetta.

Natura-alueella perustutkintavaiheessa tehtävillä malminetsintätoimilla ei arvioida olevan vaikutusta Natura-alueen suojelun perusteena oleville luonnonarvoille ja tästä syystä valtaushakemukseen ei ole liitetty Natura-arviointia. Hakijan mukaan lupaehdoissa tulisi sallia perustutkintavaiheen jälkeen talviaikaan tehtävä pienimuotoinen koneellinen malminetsintä (enintään viisi kairausta), kuten ELY-keskuksen lausunnossa on ehdotettu. Tällöin hakija toimittaa Natura-alueella tapahtuvasta pienimuotoisesta koneellisesta malminetsinnästä Lapin ELY-keskukselle ja Metsähallituksen Lapin luontopalveluille tarkan tutkimussuunnitelman, jossa arvioidaan toiminnan aiheuttamat luontovaikutukset.

Hakija on yhteydessä Kuivasalmen paliskuntaan ennen koneellisten malminetsintätöiden aloittamista alueella.

Hakija on ennakkoon yhteydessä Metsähallitukseen maastossa moottoriajoneuvolla liikkumisesta, puiden mahdollisesta hakkuutarpeesta ja tieverkoston käytöstä.

Hakijan mukaan kairaputket tullaan tulppaamaan ja katkaisemaan mahdollisimman läheltä maanpintaa.

Endomines Oy ottaa kaikessa toiminnassaan huomioon ympäristö- ja turvallisuusnäkökohdat.

Päätöksen perustelut

Yleisperustelut

Kaivoslain (503/1965) 4.1 §:n mukaan sen, joka haluaa käyttää lain mukaista oikeutta esiintymään, on haettava joko valtauskirjaa alueeseen tai samanaikaisesti myös kaivospiirin määrittämistä esiintymän hyväksi käyttämistä varten. Pykälän 2 momentin mukaan valtauskirjan saatuaan hakijalla (valtaajalla) on oikeus (valtausoikeus) valtauskirjalla osoitetulla alueella (valtausalueella) kaivoskivennäisiin kohdistuvaan tutkimustyöhön sen mukaan kuin 3 luvussa säädetään ja niiden hyväksi käyttämiseen 4 §:n 3 ja 4 momentin mukaan.

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 2-kohdan mukaan valtausta ei saa suorittaa aikaisemmalla valtausalueella tai kaivospiirissä ilman kaivosviranomaisen lupaa, jollei viittä vuotta ole kulunut valtauksen tai kaivosoikeuden raukeamisesta. Kaivosviranomainen voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n mukaan valtaushakemuksessa on ilmoitettava muun muassa valtausalueen suuruus, sen maantieteellinen sijainti ja rajat sekä sillä olevat kiinteistöjen rajat hakemukseen liitettyyn karttaan niin tarkoin merkittynä, ettei epätietoisuutta niistä voi syntyä, hyväksyttävine selvityksineen siitä, ettei lain 6 §:ssä mainittuja valtauksen esteitä ole.

Kaivoslain (503/1965) 9 §:n mukaan voidaan hakijalle varata tilaisuus hakemuksen täydentämiseen ja tarpeellisen lisäselvityksen esittämiseen määrätyssä ajassa uhalla, että hakemus muuten voidaan puutteellisena ja selvittämättömänä hylätä. Hakija voi myös omasta aloitteestaan täydentää hakemustaan tai muuta asian käsittelyä varten toimittamaansa asiakirjaa sekä toimittaa käsittelyn kuluessa viranomaiselle asian ratkaisemisen kannalta tarpeellisia asiakirjoja. Hallintolain (434/2003) 22 § täydentää kaivoslain (503/1965) 9 §:ää.

Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan kaivosviranomaisen on annettava hakijalle valtauskirja hakemuksessa tarkoitettuun alueeseen tai siihen alueen osaan, johon ei ole valtauksen estettä, mikäli valtaushakemus täyttää kaivoslaissa (503/1965) säädetyt edellytykset.

Kaivoskivennäisten esiintymistä koskeva otaksunta sekä tutkimustoimenpiteiden arviointi on tehtävä jokaisen haetun valtausalueen osalta erikseen. Useita alueita koskeva hakemus voidaan käsitellä yhdellä kertaa.

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaan valtaajalla on oikeus lain 3 luvussa säädetyillä ehdoilla toimittaa valtausalueella tutkimustyötä esiintymän laadun ja laajuuden selvittämiseksi sekä tarpeen mukaan käyttää alueen ulkopuolellakin maata teitä sekä voima-, vesi- ja muita johtoja varten. Tutkimustyö ja alueiden käyttö on rajoitettava niihin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tutkimustyön tarkoituksen saavuttamiseksi. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.

Luonnonsuojelulain määräykset sekä Natura 2000 -verkostoon liittyvät alueet

Kaivoslain (503/1965) 71.2 §:n mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa ja muuta viranomaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava, mitä luonnonsuojelulain (1096/1996) 4, 9, 39, 42, 47-49, 55 ja 56 §:ssä sekä 4, 5 ja 10 luvussa sekä mainittujen säännösten nojalla säädetään.

Hakemuksen sekä saatujen lausuntojen ja mielipiteiden perusteella voidaan arvioida, kun

otetaan annetut lupamääräykset huomioon, etteivät tutkimukset edellytä luonnonsuojelulain 65 §:ssä tarkoitetun arviointi- ja lausuntomenettelyn suorittamista.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston antamat määräykset ja perustelut

1. Valtausoikeus on voimassa kolme (3) vuotta tämän päätöksen antopäivästä.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan ottaen huomioon tarpeellisten tutkimusten arvioitu määrä ja laatu valtaus on voimassa vähintään vuoden ja enintään viisi vuotta valtauskirjan antopäivästä. Hakija on esittänyt tutkimussuunnitelman, jota on pidettävä kaivoslain (503/1965) 8 §:n mukaisena ja riittävänä.

Kun otetaan huomioon hakijan tutkimussuunnitelmassa esitettyjen tutkimustoimenpiteiden laatu sekä alueella aiemmin tehdyt tutkimukset, on kolmen vuoden voimassaoloaika pidettävä riittävänä.

Kaivosviranomaisen on tätä päätöstä tehdessään ottanut huomioon sen, että hakijayhtiöllä on ollut valtaukset voimassa samalle alueelle kahdeksan vuoden ajan välittömästi tätä hakemusta edeltävä aikajaksona. Kaivosviranomaisen kuitenkin katsoo, että valtausoikeus on mahdollista myöntää, koska esitetyn selvityksen perusteella esiintymän jatkotutkimukset ovat perusteltuja.

Hakijalla on määräajan jälkeen mahdollisuus hakea valtausoikeuden voimassaololle jatkoaikaa siten kuin kaivoslaissa (621/2011) malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta säädetään.

2. Valtaaja ei saa ilman maanomistajan lupaa käyttää hyväkseen valtausalueella louhittuja kaivoskivennäisiä muuten kuin on välttämätöntä niiden käyttökelpoisuuden ja markkinomahdollisuuksien tutkimista varten.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu kaivoslain (503/1965) 12.3 §:n rajoite koskien valtausalueella louhittujen kaivoskivennäisten hyväksi käyttämistä.

3. Valtaajan on suoritettava valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuinen valtauskorvaus, jonka suuruus on 20 euroa hehtaarilta. Valtaajan on vuoden kuluessa valtauskirjan antopäivästä lukien toimitettava kaivosviranomaiselle todistus maanomistajille suoritettua ensimmäisestä valtauskorvauksesta. Seuraavilta vuosilta valtaajan on suoritettava valtauskorvaus viimeistään kunkin vuoden maaliskuun 15. päivänä. Ellei valtauskorvausta makseta, valtaus voidaan julistaa menetetyksi. Valtausalueilla ei saa suorittaa tutkimustöitä, ennen kuin kyseessä olevan vuoden valtauskorvaus on suoritettu.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu maanomistajien kaivoslain (503/1965) 15 §:ään perustuva oikeus valtauskorvaukseen. Valtauskorvauksen suuruus määräytyy kaivoslain (621/2011) 179.2 §:n mukaisesti.

4. Valtaajan on ilmoitettava kirjallisesti valtausalueeseen kuuluvien ja siihen rajoittuvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille etukäteen kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Ilmoitus on

tehtävä niin hyvissä ajoin, että omistajalla tai haltijalla on mahdollisuus vaatia vakuuden asettamista vahingosta tai haitasta, jonka valtaaja on velvollinen korvaamaan.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 15.3 §:ään perustuva oikeus vaatia vakuuden asettamista ennen tutkimustöiden aloittamista on valtausalueen tai siihen rajoittuvan alueen omistajan tai haltijan oikeussuojan kannalta keskeinen. Jotta tätä oikeutta olisi mahdollista käyttää tehokkaasti, on valtaajan annettava tieto näille tahoille riittävän ajoissa. Korvausvelvollisuus on pysyvästä ja ohimenevästä vahingosta tai haitasta, joka tutkimustöistä tai alueiden käytöstä aiheutuu. Lisäksi on otettu huomioon kaivoslain (621/2011) 12 § koskien ilmoitusta malminetsintäalueen maastotöistä ja rakennelmista.

5. Valtaajan on ilmoitettava alueen paliskunnalle tutkimustöistä ja niiden aikataulusta sekä muusta alueiden käytöstä ennen tutkimustöiden aloittamista.

Perustelut: Poronhoitolain (848/1990) 2.2 §:n nojalla laissa tarkoitettulla poronhoitoalueella ei saa valtion maata käyttää sillä tavoin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa poronhoidolle. Tämän päätöksen mahdollistamassa tutkimustyössä ei voida katsoa käytettävän maata sillä tavoin, että siitä aiheutuu poronhoitolain 2.2 §:ssä tarkoitettulla tavalla huomattavaa haittaa poronhoidolle. Jotta paliskunta voisi kuitenkin tuoda valtaajan tietoon tarpeelliset poronhoitoon liittyvät seikat sekä toisaalta tarkkailla tutkimustoimenpiteistä poronhoidolle mahdollisesti aiheutuvia vahinkoja, liitetään päätökseen valtaajalle määräys antaa paliskunnalle tieto tutkimusten aikataulusta ja alueiden käytöstä.

6. Valtaajan on toimitettava vuosittain kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Selvityksen tulee sisältää tiedot käytetyistä tutkimus- ja työmenetelmistä sekä yhteenveto tehdyistä tutkimuksista ja niiden pääasiallisista tuloksista. Kalenterivuosiokohtaisen selvityksen jättämisen ajankohta ilmenee kulloisestakin kaivosviranomaisen raportointia koskevasta ohjeesta.

Perustelut: Selvityksen toimittamisvelvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 14 §:ään lain 179.3 §:ssä tarkoitetun siirtymäsäännöksen myötä. Lainkohdan nojalla asiasta on säädetty tarkemmin kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 4 §:ssä. Kaivosviranomaisen ohjeistaa hakijoita yksityiskohtaisemmin raportoinnin muodosta ja ajankohdasta Tukesin internet-sivuilla julkaistavassa ohjeessa.

7. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on välittömästi saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Valtaajan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun edellä mainitut toimenpiteet on saatettu loppuun. Lisäksi ilmoitus on tehtävä asianomaisille paliskunnalle.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

8. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on kuuden (6) kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoa-aineisto ja edustava osa kairasydämistä.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

9. Valtaaja ei saa päästää maahan polttoainetta tai muita ympäristölle vaarallisia aineita, joista voi aiheutua maaperän pilaantumista. Valtaajan on myös huolehdittava siitä, että toiminnasta syntyneet jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn ja ettei toiminnasta aiheudu roskaantumista.

Perustelut: Ympäristönsuojelulain (86/2000) 7 §:ssä säädetty maaperän pilaamiskielto koskee myös malminetsintää. Ottaen huomioon päätöksen mukaan sallitut tutkimustoimenpiteet maaperän pilaantumisvaaraa arvioidaan lähinnä voivan aiheutua, jos valtaaja jättäisi tai päästäisi maaperään polttoainetta tai muuta ympäristölle vaarallista ainetta. Jätelain (646/2011) 28 §:n nojalla valtaajan on järjestettävä jätehuolto sekä noudattaa, mitä jätelain 29 §:ssä säädetään jätteen luovuttamisesta ja vastaanottamisesta. Jätelain 72 §:n roskaamiskielto koskee myös malminetsintää. Sen nojalla on kielletty ympäristöön jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa. Jätelain 73 §:n nojalla roskaajan on poistettava roskaava esine tai aine ympäristöstä ja muutoinkin siivottava roskaantunut alue.

10. Valtausoikeuden nojalla mahdollisesti tehtävien kairausten osalta valtaajan tulee huolehtia, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tullaan.

Perustelut: Määräyksellä kairausputkien katkaisemisesta mahdollisimman lähellä maanpintaa parannetaan alueen muiden käyttäjien turvallisuutta siten kuin kaivoslain (503/1965) 12.2 § edellyttää. Toimenpide on perusteltu myös kaivoslain (503/1965) 20 §:n tarkoituksessa, jonka mukaan valtaajan on luovuttuaan valtauksesta tai sen menetettyään viipymättä saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon.

11. Jos valtaaja aikoo valtauksen voimassaoloaikana suorittaa koelouhintaa, kuivattamista tai koerikastusta taikka muita ympäristö- tai muilta vaikutuksiltaan vastaavia toimenpiteitä, on valtaajan ilmoitettava tästä etukäteen kaivosviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteen aloittamista. Kaivosviranomaisen voi valvontaa varten ilmoituksen saatuaan tarvittaessa antaa määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

Perustelut: Koska valtaaja ei ole esittänyt kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n 4 kohdan mukaista tutkimussuunnitelmaa niin yksityiskohtaisesti, että valtausoikeudesta päätettäessä olisi mahdollista arvioida kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaisen valtausoikeuden nojalla tehtävien tutkimustoimenpiteiden tarpeellisuutta tutkimustyön tavoitteiden kannalta, liitetään päätökseen määräys toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus ennen ryhtymistä lain 12 §:ssä sallituihin, mutta vaikutuksiltaan tavanomaisia tutkimustoimenpiteitä merkittä-

vämpiin toimenpiteisiin. Tällä varmistetaan sen selvittäminen, onko hankkeesta tarpeen suorittaa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) 4 §:n nojalla ympäristövaikutusten arviointimenettely tai edellyttääkö hanke ympäristönsuojelulain (86/2000) 61 §:ssä tarkoitettua koetoimintailmoitusta ympäristönsuojeluviranomaiselle. Samalla kaivosviranomaisen on mahdollista kaivoslain (503/1965 ja 621/2011) valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

12. Valtaajan tulee sovittaa Natura 2000 -kohteisiin kuuluvilla alueilla tutkimustoimenpiteensä siten, ettei toimenpiteillä merkittävästi heikennetä Natura-valinnan perusteena olevia luontotyyppejä tai lajien elinympäristöjä. Natura-alueella sijaitsevan valtausalueen osalta tutkimustoimenpiteet on rajattava alkuperäisen tutkimussuunnitelman mukaisesti maastossa jalkaisin tehtäviin geologisiin kartoituksiin ja kannettavilla laitteilla tehtäviin geofysiikan mittauksiin. Koneellinen malminetsintä Natura-alueella ei tämän päätöksen nojalla ole sallittua.

Valtaajan tulee hyvissä ajoin ennen tutkimustöitä esittää kirjallinen tarkennettu tutkimussuunnitelma ELY-keskukselle sekä Metsähallitukselle. Suunnitelma on toimitettava samalla tiedoksi kaivosviranomaiselle. Suunnitelmassa on esitettävä Natura-alueen osalta suoritettavat tutkimustoimenpiteet myös sen varmistamiseksi, ettei tutkimuksista aiheudu sellaisia vaikutuksia, jotka olisivat kiellettyjä luonnonsuojelulain (1096/1996) 42.2 §:n tai luontodirektiivin liitteiden IV (b) ja IV (b) lajeja koskevien Suomea velvoittavien säännösten nojalla.

Jos tutkimustöiden tuloksena löydetyn malmaiheen hyödyntämismahdollisuuksien selvittäminen Natura-alueilla edellyttää muita kuin tässä lupamääräyksessä sallittuja tutkimustoimenpiteitä, tulee valtaajan hakea muutosta lupamääräyksessä 1 tarkoitettulla tavalla jatkoaikahakemuksen yhteydessä. Tällöin tulee tarvittaessa käsiteltäväksi luonnonsuojelulain (1096/1996) mukainen Natura-alueen arviointi- ja lausunnotmenettely.

Perustelut: Haetun valtausalueen Haurespää 1 pinta-alasta noin neljäsosa kuuluu Loukisen latvasuot -nimiseen Natura-alueeseen.

Hakemuksen sekä saatujen lausuntojen ja mielipiteiden perusteella voidaan arvioida, etteivät tutkimukset edellytä luonnonsuojelulain (1096/1996) 65 §:ssä tarkoitetun arviointi- ja lausunnotmenettelyn suorittamista. Ottaen huomioon ennalta varautumisen periaatteen, valtausoikeuden nojalla sallitut tutkimustoimenpiteet on kuitenkin rajattava ja niiden suorittamista ohjattava Natura 2000 -verkostoon kuuluvilla tai niiden välittömässä läheisyydessä sijaitsevilla alueilla.

Tässä päätöksessä sallittujen tutkimustoimenpiteiden osalta on otettu huomioon alkuperäinen tutkimussuunnitelma ja hakijan toimittama Natura-selvitys, joiden perusteella lausunnot hakemuksesta on annettu. Tutkimussuunnitelmassa on todettu, ettei Natura-alueella tehdä koneellista tutkimustoimintaa. Tutkimussuunnitelman perusteella annetuista lausunnoista käy ilmi, ettei myöskään hakemusasiakirjoihin liitettyä Natura-selvitystä voi pitää riittävänä arviona tutkimustöiden vaikutuksista Natura-alueen luontoarvoille. Kaivosviranomaisen katsoo, että edellä esitetyn perusteella koneellista malminetsintää ei tässä vaiheessa tule sallia Natura-alueelle sijoittuvalla osalla valtausaluetta. Myöskään valtaajan vastineessa esille tuodun perusteella koneellista

malminetsintää ei voi sisällyttää Natura-alueella sallittuihin tutkimustoimenpiteisiin.

Päätökseen liitetään määräys toimittaa kaivosviranomaiselle tarkempi tutkimussuunnitelma ennen kuin valtaaja aloittaa tutkimustoimet alueella. Tutkimussuunnitelman esittämisvelvollisuudella varmistetaan, että toimenpiteisiin voidaan tarvittaessa valvonnallisesti puuttua. Samalla kaivosviranomaisen on mahdollista kaivoslain (503/1965 ja 621/2011) valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta. Samalla on mahdollista varmistaa luontodirektiivin liitteiden IV (a) ja IV (b) lajeja koskevien erityissännösten huomioon ottaminen.

Tutkimussuunnitelma on samalla esitettävä ELY-keskukselle ja Metsähallitukselle, mikä varmistaa osaltaan luonnonsuojelulain 65.3 §:n mukaisen tiedonsaannin.

Muiden kuin tässä lupamääräyksessä sallittujen tutkimustoimenpiteiden osalta valtaajalle on annettu määräys hakea muutosta jatkoaikahakemuksen yhteydessä. Hakemus käsitellään siten kuin kaivoslain (621/2011) 61, 66 ja 72 §:ssä malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta säädetään. Tällöin myös uuden tutkimussuunnitelman mukaisten jatkotutkimusten vaikutukset tulevat selvitettyä luonnonsuojelulain 65 §:n tarkoittamalla tavalla. Tämän jälkeen voidaan uudestaan arvioida, onko hankkeesta tarpeen suorittaa luonnonsuojelulain 65 §:n mukainen arviointimenettely.

Kaivosviranomaisen katsoo, että lupamääräyksen 1 mukaisesti valtausalueelle myönnetty kolmen vuoden valtausoikeus on myös Natura-alueen osalta riittävä hakemuksessa tarkoitetuille perustutkimusvaiheen tutkimuksille. Lisäksi on otettava huomioon, että suurin osa valtausalueesta on Natura-alueen ulkopuolella, jossa koneellinen malminetsintä on sallittua.

Tässä määräyksessä annettujen rajausten jälkeen kaivosviranomaisen on päätöstä tehdessään ollut mahdollista arvioida, ettei luonnonsuojelulain (1096/1996) 65 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua arviointi- ja lausuntomenettelyä ole tarpeen toteuttaa.

13. Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännöksissä säädetään, valtaajan on noudatettava malminetsinnässä ja alueiden käytössä, mitä muualla laissa säädetään.

Perustelut: Maininnalla muualla laissa olevien velvoitteiden ja määräysten noudattamisvelvollisuudesta kiinnitetään valtaajan huomiota siihen, että kaivoslain (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännösten mukaista etsintätoimintaa harjoitettaessa tulee myös muualla laissa olevat veloitteet, rajaukset ja määräykset huomioida.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Lausunnoissa ja mielipiteissä esitetyt seikat on otettu päätöksessä huomioon lupamääräyksillä.

Lisäksi todetaan, että

- kaivosviranomainen on käyttänyt sille annettua harkintamahdollisuutta poiketa viiden vuoden aikarajasta, joka on määrätty edellisen valtausoikeuden raukeamisen ja uuden valtausoikeuden myöntämisen väliseksi ajaksi.
- lupamääräykset (erityisesti määräykset 9 ja 13) huomioon ottaen hakijan esittämällä tutkimustoimenpiteillä ei katsota olevan sellaisia vaikutuksia muulle pohjavesialueelle, että tätä varten olisi tarpeen antaa erillinen lupamääräys. Valtaajan on joka tapauksessa suoritettava tutkimustoimenpiteet siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.
- valtaajan ottaessa yhteyttä maanomistajaan lupamääräyksen 4 mukaisesti on mahdollista neuvotella myös alueelle tarvittavasta maastoliikenneluvasta, tarpeellisesta maastoajoneuvoilla liikkumisesta, mahdollisesta tarpeesta poistaa puita ja muista huomioon otettavista seikoista, ettei tutkimuksista aiheudu tarpeetonta haittaa eikä vahinkoa.
- alueen jälkihoidon osalta viitataan lupamääräykseen 7.
- valtaaja veloitetaan toimittamaan vuosiraportti tutkimuksista lupamääräyksen 6 mukaisesti kaivosviranomaiselle, jolta raportti on mahdollista pyytää myös muun viranomaisvalvonnan tarpeisiin.

Koska kyseessä on tutkimusvaihe, ei mahdollisen kaivostoiminnan vaikutuksia käsitellä tässä päätöksessä. Valtausalue on rajattu kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 6-kohdan mukaisesti.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (503/1965)

Kaivoslaki (621/2011)

Kaivosasetus (663/1965)

Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)

Luonnonsuojelulaki (1096/1996)

Hallintolaki (434/2003)

Jätelaki (646/2011)

Ympäristönsuojelulaki (86/2000)

Työ- ja elinkeinoministeriön asetus maksullisista suoritteista (1146/2009)

Poronhoitolaki (848/1990)

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **12.8.2013**.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriin ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 90 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeus-hallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Rovaniemen hallinto-oikeus

käyntiosoite: Valtakatu 17, Oikeustalo, Rovaniemi

postiosoite: PL 8112, 96101 Rovaniemi

puhelin: 029 56 42900

telekopio: 029 56 42995

sähköposti: rovaniemi.hao@oikeus.fi

Lista asianosaisista

Metsähallitus

Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

